Børma A/S mod Damixa A/S

I fortsættelse af Vola Børma sagen, som blev refereret i Inform i august har Sø- og Handelsretten den 20. december 2004 afsagt dom i en anden sag vedrørende armaturer, nemlig en sag anlagt af Børma A/S mod Damixa A/S vedrørende Børmas A3 Contrast armaturserie.

Sagen involverer spørgsmålet om, hvor meget der skal til for at et design kan anses for omfattet af ophavsret, hvorfor den er meget interessant.

Børma designede i 1998 sin A3-armaturserie, som blandt andet omfatter følgende designs:

I 2001 designede Damixa armaturserien Merkur, som blandt andet omfattede følgende designs:

Til brug for rettens vurdering havde parterne fremlagt eksempler på andre armaturer af lignende opbygning.

Børma opdagede Damixas armatur i sommeren 2002 og begærede nedlagt fogedforbud. Industriel designer John Landerholm blev udpeget som skønsmand under forbudssagen og udtalte blandt andet, at de serier efter hans opfattelse fremstod med samme helhedsindtryk og kunne blive forvekslet af det købende publikum.

Skønsmanden blev tillige under sagen bedt om at udtale sig om, hvorvidt Arne Jacobsens Vola armatur kunne anses for omfattet af ophavsret. Dette ansåskønsmanden det ubetinget for at være og anførte blandt andet,:

> *" De enkle cylindriske former i Vola armaturserien, hvor alt overflødigt er fjernet, bærer præg af Arne Jacobsens særlige stil. Vola armatur serie er udtryk for hans funktionalistiske holdning til design og hans minimalistiske brug af materialer og virkemidler."*

Endelig udtalte John Landerholm, at Børma og Damixas armaturer desuden havde samme helhedsindtryk som Vola armaturerne og en række øvrige armaturer fremlagt under sagen.
På baggrund af John Landerholms udtalelser hævede Børma fogedsagen og anlagde i stedet sag ved Sø- og Handelsretten i København, hvor det påstod såvel overtrædelse af ophavsretsloven som markedsføringsloven.

Under denne sag afgav John Landerholm en supplerende udtalelse, hvor han blandt anførte, at hverken Børmas og Damixas armaturer kunne anses for originale værker, da de,: "*.. er en bearbejdning af et kendt tema uden at opnå noget særpræg.*"

Det var endelig John Landerholms opfattelse, :"*..at samtlige de små justeringer af designet er af en art, der har til hensigt at kunne lave et produkt, der er så nær beslægtet med Vola armaturerne som muligt, uden at man kan beskyldes for direkte at have kopieret produktet.*"

På baggrund af denne udtalelse fandt Sø- og Handelsretten ikke, at Børma armaturet var omfattet af ophavsret.

Under retssagen afgav tillige Damixas tyske designer forklaring og oplyste, at han havde undersøgt det tyske marked, før han påbegyndte sin designudvikling, men at han ikke havde haft kendskab til Børmas serie.

Navnlig på den baggrund, men også på baggrund af de ganske mange detail-forskelle på de to armaturer fandt retten ikke, at der forelå en overtrædelse af markedsføringsloven.

Efter gældende praksis må et anse for korrekt, at Sø- og Handelsretten ikke anser Børmas armatur omfattet af ophavsret.

Dommen kan i øvrigt fortolkes således, at Sø- og Handelsretten fandt Børmas armatur omfattet af beskyttelsen i markedsføringslovens § 1, men at der ikke forelå en direkte krænkelse, dels fordi der var for mange forskelle mellem de to armaturer, herunder at Damixas armatur fremstod mere buttet end Børmas armatur, og dels at designeren ikke havde forsøgt at efterligne Børmas armatur.

Dommen er endnu en gang udtryk for, at Sø- og Handelsretten vurderer, hvorvidt der har været et forsøg på at eftergøre andres produkter og at beskyttelsen er svagere, når man befinder sig i et marked, med flere lignende produktdesigns.

Johan Løje, advokat (H)
Jl@slw.dk